

Tomislav Mokrović

PHAROS

Antička kultura hrvatskog Sredozemlja

Stari Grad na Hvaru, 12.-19. srpnja 2014. godine

Ovoga je ljeta u organizaciji I. gimnazije u Splitu, Centra za interdisciplinarno istraživanje stare povijesti Zavoda za hrvatsku povijest Odsjeka za povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskog arheološkog društva iz Zagreba, Instituta *Latinae & Graeca* iz Zagreba te Privatne klasične gimnazije iz Zagreba u Starome Gradu na Hvaru održan jubilarni, dvadeseti seminar za mlade s temom „Tragom zvijezda“.

Na seminaru je sudjelovalo dvadeset učenika i učenica iz I. gimnazije Split, Gimnazije Dubrovnik, Franjevačke klasične gimnazije Visoko, BiH, Klasične gimnazije Zagreb, Nadbiskupske klasične gimnazije Zagreb te iz Privatne klasične gimnazije Zagreb.

Po dolasku i smještaju sudionika uvodno je predavanje, naziva „Iz antičke povijesti Staroga Grada“, održala dr. sc. Inga Vilogorac Brčić. Učenici su se tako upoznali s poviješću Staroga Grada, njegovim najranijim stanovnicima te arheološkim ostacima. U poslijepodnevnom je satima dr. sc. Bruna Kuntić Makvić održala epigrafsku radionicu na kojoj je seminariste upoznala s antičkim grčkim i rimskim spomenicima Staroga Grada. Predvečer je, pod vodstvom dr. sc. Vilogorac Brčić, uslijedila šetnja ulicama Staroga Grada kojom su prigodom sudionici obišli sve važne arheološke lokalitete kao i spomenike i crkve iz novije povijesti, a zatim su se uspeli na Glavicu s koje se pruža veličanstven pogled na Stari Grad te cijelo Starogradsko polje, gdje su slušali o padu Fara 218. g. pr. Kr.

Nedjeljno je prijepodne za seminariste bilo slobodno pa su ga svi iskoristili za kupanje i sunčanje. U poslijepodnevnom je satima dr. sc. Vilogorac Brčić održala prvi (latinski) lektorat pod nazivom „Žene moreplovaca“ na kojem su polaznici čitali ulomke Ovidijevih *Heroida*, o jadima Penelope i Didone, a zatim je uslijedilo predavanje dr. sc. Kuntić Makvić s temom „Povratci“ na kojem se govorilo o poznatim putnicima-povratnicima iz grčke mitologije.

Idućega je dana prof. Davida Bronzović Švenda održala drugi (grčki) lektorat pod naslovom „Okupljanje drugova“ na kojem su seminaristi čitali ulomke *Argonautike* Apolonija Rodanina, o okupljanju drugova za pohod po zlatno runo. Poslijepodnevni su sati bili rezervirani za prvi dio likovne radionice pod vodstvom prof. Mislava Gjurašina na kojoj su seminaristi u grupama izrađivali replike grčkih brodova koristeći papir, karton, štirku, ljepilo i druge materijale.

Utorak je bio rezerviran za cjelodnevni izlet. Svi sudionici isplovili su rano ujutro iz Starogradske luke put Bola na Braču. Nakon dva sata plovidbe pristali su u mirnoj uvali te krenuli put pustinje Blaca, prema pustinjačkom samostanu poljičkih glagoljaša koji su se ondje naselili u 15. st. za vrijeme navale Turaka. U njemu su učenici razgledali samostanske prostorije (kuhinju, knjižnicu, spavaonice, učionicu...), stare rukopise te renesansnu crkvicu iz 16. stoljeća. Nakon obilaska zaplovili su put Bola gdje su vrijeme do povratka iskoristili za kupanje.

Iduće jutro, poslije doručka, uslijedio je treći (latinski) lektorat prof. Tončija Maleša naziva „Oluja i utjeha“ na kojem su učenici čitali ulomke Vergilijeve *Eneide*, o oluji koja je zahvatila Eneju na moru. U poslijepodnevnom je satima prof. Gjurašin održao drugi dio likovne radionice na kojoj su učenici bojali i dodavali završne detalje svojim replikama grčkih brodova.

Četvrtak ujutro započeo je posljednjim, četvrtim (grčkim) lektoratom prof. Tomislava Mokrovića naziva „Ξενία“ na kojem su učenici čitali ulomke Homerove *Odisije*, o Alkinojevu ugošćavanju lualice Odiseja. Poslijepodne su učenici iskoristili za završavanje prozopografskih eseja, a navečer je uslijedilo njihovo javno čitanje te odabir najboljega. Nadmoćnom većinom glasova pobijedio je esej *Praksiep putuje na zapad*, ime koje su autori preuzeli s tzv. Parskog reskripta.

Cijeli petak bio je rezerviran za vježbanje i pripremanje javne priredbe. Ista je održana predvečer u vrtu palače Bijankini. Najprije su pročitani najbolji prozopografski eseji te najbolji grčki i latinski prijevod tekstova čitanih na lektoratima, a zatim je uslijedila desetominutna predstava u kojoj su učenici ukratko prikazali nekoliko scena iz *Odisije*. Na kraju priredbe okupljenima se obratio voditelj seminara, prof.

Maleš, te uručio zahvalnice ustanovama i pojedincima koji su posebno pridonijeli održavanju seminara svih dvadeset godina te koji su ga podupirali od samih početaka. Simbolične su nagrade u znak zahvalnosti primile i tri utemeljiteljice seminara: dr. sc. Jasna Jeličić Radonić, dr. sc. Bruna Kuntić Makvić te prof. Inge Belamarić. Na kraju su i sudionicima seminara podijeljeni paketi knjiga i časopisa, izdanja Instituta *Latina&Graeca*.

Koristimo i ovu priliku kako bismo se još jednom zahvalili svima koji su na bilo koji način pomogli u održavanju seminara te posebno svim polaznicima. Radujemo se sljedećim susretima!

POLAZNICI SEMINARA:

Marin Anđić, Ana Grujić, Andrea Kapetanović, Robert Radić (*Franjevačka klasična gimnazija, Visoko, BiH*)

Fran Barbarić, Klara Barišić, Petar Soldo (*Klasična gimnazija, Zagreb*)

Jakov Emanuel Bogdanić, Toni Gligić, Mirna Ilijanić, Lina Jurić, Luka Vrdoljak, Stjepko Zebec (*Privatna klasična gimnazija, Zagreb*)

Ivan Foretić, Luka Kežić, Ivana Kljaković Gašpić (*I. gimnazija, Split*)

Terezija Gložinić, Dora Jurički (*Nadbiskupska klasična gimnazija, Zagreb*)

Petra Radonić, Mihaela Rašica (*Gimnazija Dubrovnik*)

PREDAVAČI:

Davida Bronzović Švenda, prof. (*Privatna klasična gimnazija, Zagreb*)
 dr. sc. Inga Vilogorac Brčić (*Odsjek za povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*)

Mislav Gjurašin, prof. (*Klasična gimnazija, Zagreb*)
 dr. sc. Bruna Kuntić Makvić (*Odsjek za povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*)

Tonći Maleš, prof. (*Privatna klasična gimnazija, Zagreb*)

Tomislav Mokrović, prof. (*Privatna klasična gimnazija, Zagreb*)

Inge Belamarić

Izvještaj s kongresa FIEC

14. FIEC kongres, Bordeaux, 25.-30. kolovoza 2014.

U Muzeju Akvitanije u Bordeauxu, u arheološkoj postavi što ilustrira rast značaja rimske Burdigale, koja je od habitata šarenog uzorka keltskih plemena koagulirala u najopulentniji grad Galije, izloženo je i nekoliko desetaka nadgrobničkih spomenika s natpisima, često i s portretima – mahom bogatih lokalnih i regionalnih trgovaca. U osvit modernoga doba, u 17. i 18. stoljeću, njihovi potomci specijalizirali su svoje djelovanje, utemeljivši novi prosperitet grada – priznat u njegovom arhitektonskom i urbanističkom “zrcalu” od UNESCO-a 2007. godine – na trgovini robljem: zasijali su gustu mrežu od stotinjak svojih ispostava za lov i transport roblja na većem dijelu afričkog kontinenta, poviše ekvatora. Danas regija Bordeauxa ima više od 112.000 ha pod vinogradima, naspram nešto manje od 300.000 ha u svim ostalim francuskim pokrajinama (Champagne, Burgundija, Beaujolais, Rona, Provansa, Loara...). Nekidan je pak objavljeno da čak 75-orica među najbogatijim Francuzima žive baš u Bordeauxu. U tom se gradu (globalno poznatom i po “Mjesečevoj luci” kojoj je oblik zadao luk rijeke Garrone) ove godine održao 14. kongres FIEC-a (*Fédération internationale des associations d'études classiques*; koju čovjek ne smije zamijeniti s *the European construction industry Federation*, istoga akronima).

